

SPM102 IDRETTENS LEDERSKAP

Hjemmeeksamen 2020

10. mai – 10. juni

Kort om emnet

Hovedmålet med emnet er at studenten skal få kunnskap om idrettens lederskap på ulike nivåer. Ledere kan være ansatte, tillitsvalgte og trenere. Emnet består av seks nettbaserte moduler: Ledelse (der styrets rolle vektlegges), strategisk og operativ ledelse, styresett, risikoledelse, ledelse basert på verdier, og lederrollen i krevende tider

Læringsmål

Studenten skal:

- ha kunnskap om hva som ligger i begrepene ledelse og lederskap
- ha kunnskap om hva strategisk og operativ ledelse i idretten innebærer
- kunne gjøre rede for hva som ligger i begrepet styresett, og grunnen til at internasjonal idrett har slitt med dårlig styresett
- kunne gjøre rede for ulike risikoelementer i en idrettsorganisasjon og arrangement, og legge strategier for å unngå disse
- ha kunnskap om hvordan en idrettsorganisasjon kan ledes gjennom verdier
- kunne gjøre rede for ulike ledelsesutfordringer i krevende situasjoner, som ved utbrudd av koronapandemien og når organisasjonsledd får vanskelige saker som mobbing og trakassering

Eksamen:

Varighet én måned. Alle hjelpemidler tillatt

DEL 1 – LEDELSE BASERT PÅ VERDIER

I idretten står verdier sterkt, og vi snakker om at ledelse i idrettsorganisasjoner ofte er basert på verdier. Organisasjonskultur er også noe som nevnes i denne sammenheng. Med bakgrunn i kjernelitteratur/pensum; hva legger vi i begrepet «ledelse basert på verdier», og hva kan grunnen være til at en slik ledelsesform egner seg i den organiserte idretten og på idrettsarrangement?

Sensorveiledning:

- En innledning her kan være å trekke fram det som er idrettens verdier og visjon, og gjerne koble verdiene til ledelse.
- En inngang kan også være organisasjonskultur der verdier er et element
- Besvarelse burde inneholde definisjon av nøkkelpbegrep forankret i pensum
- Kandidaten bør kunne trekke fram flere eksempler fra pensum, som Hanstad (2019) og det som er presentert i modulene.
- Lederens måte å prege organisasjonen på, er noe som en meget god besvarelse inneholder.
- Det er nærliggende å trekke fram Tomas Holmestad og Åsne Havnelid, som i pensum har snakket om hva de legger i det å lede på bakgrunn av verdier. Også Alexander Stöckl og Kåre Geir Lio er inne på dette.

DEL 2 – RISIKOLEDELSE

Du har en lederoppgave i Birkebeinerrennet i 2022. Med bakgrunn i at arrangementet måtte avlyses i 2020 og 2021 på grunn av koronapandemien, må risikoplanen gjennomgås på nytt. Spesiell oppmerksomhet rettes på risikokategorien (risk issue) økonomi. Ta for deg denne risikokategorien. Drøft ulike strategier/tiltak som kan settes inn for å sikre Birkens økonomi hvis også arrangementet i 2022 må avlyses.

Sensorveiledning:

- Kandidaten bør trekke fram hva en risikokategori er for noe. Brukes halvparten av tillatte ord til å ramse opp alle mulige kategorier, skal det trekkes.
- Kandidaten skal kjapt komme til risikostrategien økonomi. Hva ligger i det?
- På bakgrunn av pensum (Hanstad, 2019) og film i modul skal kandidaten kunne trekke fram hvordan Birken skal være minst mulig sårbar:
 - Utgifter må kuttes betydelig, kanskje må staben slankes, sponsoravtaler må sikres uavhengig av om rennet går eller ikke, gode forsikringsavtaler osv. Her er vi først og fremst ute etter å se på evnen til å reflektere.

DEL 3: STYRESETT

De siste årene har det vært mange eksempler på dårlig styresett i internasjonal idrett. Denne delen er todelt:

- a) Forklar kort hva styresett er, og gi skriv om grunnen til at dårlig styresett har vært mer regelen enn unntaket i internasjonale idrettsorganisasjoner. Cirka 500 ord.
- b) Du sitter i styret i Gullklumpen idrettslag. Drøft hvordan dere skal sikre at godt styresett gjennomsyrrer alle ledd i idrettslaget, og spesielt styret. Trekk fram noe du ser på som utfordrende for Gullklumpen IL, et idrettslag uten ansatte og noen svært ivrige og pågående foreldre. Cirka 1000 ord.

Sensorveiledning:

- Kandidaten må kunne forklare hva styresett er for noe. Det er noen definisjoner i Hanstad (2019).
- Eksempler på dårlig styresett i internasjonal er det mange av, nevnt både i pensum og modul 4. Merk at vi er ute etter **grunnen** – ikke alle eksempler på dårlig styresett. Eksempelvis mangel på åpenhet, mangel på etiske komiteer, ingen maks grense for å sitte i et styre – og at det ofte er store pengesummer involvert.
- En veldig god besvarelse kan også peke tilbake på Del 1 om ledelse basert på verdier og organisasjonskultur – noe som kan være en grunn til dårlig styresett.
- På side 204-205 i Hanstad (2019) er det listet opp mange elementer (kilde Frivillighet Norge, 2016). De kan plukke fra denne, men her er vi først og fremst ute etter studentens evne til å reflektere over styresett.
- I forlengelse av forrige kulepunkt, blir det fritt opp til kandidaten å plukke ut et tema. Mange vil sikkert peke på åpenhet, f.eks det å operere med referater fra styremøter.